

HIRİSTİYANLIKTA KURTULUŞUN ANAHTARI ŞEFAAT

Emine YÜKSEL

DTA Yayıncılık | DTA Publishing

Yayın No | Publication Number: 13

Kitap Adı

Hristiyanlıkta Kurtuluşun Anahtarı Şefaât

Book Title

The Key to Salvation: Intercession in Christianity

Yazar | Author: Emine Yüksel | orcid.org: 0000-0002-4009-9813

Yayın Tarihi | Publication Date: Ağustos 2025 | August 2025

Ebat | Dimensions: 13.5 x 21

Baskı Sayısı | Edition: 1

Sayfa Sayısı | Pages: 166

ISBN: 978-625-5959-40-9

e-ISBN: 978-625-5959-41-6

DOI: 10.70717/DTA.9786255959416

Atıf Bilgisi | Cite as: Yüksel, Emine. *Hristiyanlıkta Kurtuluşun Anahtarı Şefaât*. Bursa: DTA Yayıncılık, 2025.

Din/Religion | Hristiyanlık/Christianity | Şefaât/Intercession

Kapak ve Mizanpaj | Cover Design and Layout:

Samet TORUN - Ahmet TUNÇDEMİR

Sertifika Numarası | Certificate Number: 74919

Yayıncı | Publisher: DTA Yayıncılık Bilişim Ltd. Şti.

Odunluk Mah. Akademi Cad. Zeno Business Center 2C/28 Nilüfer/Bursa

+90 507 227 1297 | bilgi@dtayayincilik.com.tr | www.dtayayincilik.com.tr

Baskı ve Cilt | Printing and Binding: Vadi Grafik Tasarım ve Reklamcılık Ltd. Şti.

Sertifika Numarası: 47479

Copyright © Bu Eserin bütün hakları DTA Yayıncılık'a aittir. Yayınevinin izni olmaksızın, kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla basımı, yayımı, çoğaltımı ve dağıtımı yapılamaz.

Copyright © All rights of this work belong to DTA Publishing. Without the permission of the publishing company, the whole or part of the book cannot be printed, published, reproduced or distributed electronically, mechanically or through photocopying.

**HIRİSTİYANLIKTA
KURTULUŞUN ANAHTARI
ŞEFAAT**

Emine YÜKSEL

Bursa 2025

Emine Yüksel

1989 yılında Konya’da doğdu. 2011 yılında Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi’nden mezun oldu. 2013 yılında Meslek Dersleri Öğretmeni olarak Afyon Anadolu İmam Hatip Lisesi’ne atandı. 2015 yılında başladığı Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi’nde Dinler Tarihi Ana bilim dalında yüksek lisans eğitimini 2018 yılında bitirdi. Aynı üniversitede 2022 yılında başladığı Dinler Tarihi Doktora eğitimine devam etmektedir. Dinler Tarihi İnanç ve Mitoloji Araştırmaları Dergisinde yer alan “Hristiyan Dualarında İsa ve Meryem’in Şefaati” isimli bir makalesi, Genç Dinler Tarihçilerin Kaleminden kitabında da Prof. Dr. Mustafa Sami Baybal ile birlikte kaleme aldıkları “Hristiyanlıkta Şefaet Kavramı Ve Kurtuluş Düşüncesiyle İlişkisi” isimli bir kitap bölümü bulunmaktadır. Yazar aynı zamanda Konya Altınekin/Akıncılar Anadolu İmam Hatip Lisesi’nde Meslek Dersleri Öğretmeni olarak görevine devam etmektedir.

The author, who was born in Konya in 1989, graduated from the Faculty of Theology at Necmettin Erbakan University in 2011. In 2013, she was appointed as a Vocational Courses Teacher at Afyon Anatolian Religious High School. She completed her master’s degree in 2018 at the Department of History of Religions, Institute of Social Sciences, Necmettin Erbakan University, where she began her studies in 2015. She continues her academic work in the doctoral program she started in 2022 at the same university. As part of her scholarly activities, she has published an article titled «The Intercession of Jesus and Mary in Christian Prayers» in the Journal of Religious History, Faith and Mythology Studies. She also co-authored a book chapter titled «The Concept of Intercession in Christianity and Its Relation to the Idea of Salvation» with Prof. Dr. Mustafa Sami Baybal, which appeared in the book From the Pens of Young Scholars of the History of Religions. The author currently works as a Vocational Courses Teacher at Akıncılar Anatolian Religious High School in Altınekin, Konya.

İÇİNDEKİLER

Ön Söz	7
Giriş.....	9

BİRİNCİ BÖLÜM

HRİSTİYANLIKTAKİ ŞEFAAT KAVRAMI

1.1. Hristiyan Toplumunda Şefaatin Yeri.....	15
1.2. Hristiyanlıkta Şefaate İlgili Temel Kavramlar.....	16
1.2.1. Günah	16
1.2.2. Tövbe	24
1.2.3. Yargı.....	29
1.2.4. Cennet.....	33
1.2.5. Cehennem	34
1.2.6. Araf	36
1.2.7. Kurtuluş.....	47
1.2.8. Şefaate	49
1.2.9. Şehitler.....	51
1.2.10. Azizler.....	55
1.2.11. Melekler.....	57
1.2.12. Peygamberler.....	61
1.2.13. İkonlar ve Çarmık.....	64
1.3. Şefaatin Hristiyan Dualarındaki Yeri ve Önemi.....	70

İKİNCİ BÖLÜM

HRİSTİYANLIKTAKİ KURTULUŞ DÜŞÜNCESİNİN ŞEFAAT İLE İLİŞKİSİ VE KUTSAL KİŞİLERİN ŞEFAATI

2.1. Hristiyanlıkta Kurtuluş Düşüncesinin Şefaate İlişkisi	77
2.2. İsa'nın Kurtuluştaki Rolü.....	79
2.2.1. İsa'nın Tarihi ve Teolojik Şahsiyeti.....	80
2.2.2. İsa'nın Şefaati.....	82
2.3. Çarmıkın Kurtuluştaki Rolü.....	85
2.4. Kutsal Ruh'un Kurtuluştaki Rolü	85
2.5. Aziz ve Azizelerin Kurtuluştaki Rolü	87

2.5.1. Azizlerin Örnekliliği	89
2.5.2. Azizlerin Koruyuculuğu	90
2.5.3. Azizlerin Yardımı	92
2.5.4. Azizlerin Kalıntıları, İkon ve Resimleri	93
2.5.5. Azizlerin Şefaati ve Duası	98
2.5.6. Azizlerin Şefaatinin Kabul Edilme Şartları ve Geçerliliği	104
2.5.7. Azizlerin Mucizeleri ve Hikâyeleri	104
2.5.8. Azizler Günü ve Kutlanma Sebebi	108
2.6. Meryem'in Kurtuluştaki Rolü	111
2.6.1. Meryem Kültü ve Ortaya Çıkışı	111
2.6.2. Meryem'in Şefaati ve Duada Aracı Kabul Edilmesi	117
2.7. Meleklerin Kurtuluştaki Rolü	124
2.8. Peygamberlerin Kurtuluştaki Rolü	130
2.8.1. Peygamberlerin Şefaati ve Duası	133
Sonuç	137
Kaynakça	143
Ekler	149
Extended Summary	163

ÖN SÖZ

Hıristiyanlık, İsa yoluyla kurtuluş öğretisine dayandığından mutlak aracılık gibi kavramlar kapsamında Hıristiyanlıkta şefaate daha çok yer verilmektedir. Bu durum Hıristiyanların günahlarından kurtulup ebedi kurtuluşu elde etmek ve Tanrı ile birlikte yaşayabilmek için başvurdukları farklı uygulamalarda da kendini göstermektedir. Bu uygulamalardan biri de Hıristiyanların ibadet ve dualarında İsa ve Meryem'in inayetine sığınmalarıdır. Dualar incelendiğinde bazı kavram ve isimlerin ön plâna çıktığı, Hıristiyanlıkta yer alan şefaath kavramının sadece İsa ve Meryem'le sınırlandırılmayacağı, kutsal kabul edilen aziz/azizeleri de kapsadığı ve ayrıntılı olarak ele alınması gerektiği görülmektedir.

Hıristiyan dualarında İsa ayrı bir öneme sahiptir. Günaha düştüğünden dolayı Rabbin rızasından uzaklaşan, Rabbin huzuruna kendi başına aracısız çıkamayan insan, günah işlememiş olan İsa'nın aracılığıyla onun adını anarak dua edebilmektedir. Hıristiyanlığa göre bir kişi şefaathçisi olmadan cehennemden kurtulamayacağı için bir süre sonra İsa'nın inayetinin yanında başta İsa'ya en yakın kişi olmasından dolayı Meryem olmak üzere duada diğer kutsal kişilerden/aziz-azizelerden de şefaath istenilmektedir. Bu durum Hıristiyanlara göre duanın sadece Tanrı'ya yönelmesine zarar vermez, aksine kuvvetlendirmektedir. Çünkü şefaath istenilen kişiler Tanrının isteğine uygun yaşayan, örnek kişilerdir. Yaptıkları Tanrı ile Hıristiyanlar arasında bir aracılık olarak görülmüştür.

Elinizdeki çalışma şefaath kavramının Hıristiyan ibadetlerindeki yerini ve önemini açıklamaktır. Bu bağlamda, şefaatin tanımı yapılmakta, Hıristiyan dualarında nasıl ve ne şekilde yer aldığı, şefaathle ilişkilendirilen kavramlar ve kurtuluş düşüncesiyle bağlantısı detaylandırılmaktadır. Çalışmanın temel amacı Hıristiyan ibadetlerinde dua örnekleri üzerinden şefaath inancını açığa kavuşturarak, bu konunun daha iyi anlaşılmasına katkı sağlamaktır.

Emine YÜKSEL